

Stödja barns tal- och språkutveckling med AKK för att öka delaktighet i förskolan.

Paulina Lönnroth
leg. Logoped
Kipinäcenter
paulina@kipinakeskus.fi

Vad jag kommer att prata om?

- Varför AKK
- Kärnord
- Familjen Kippin
- Pekprata
- Hur AKK/ familjen Kippin används i Finland
- Diskussion ☺

AKK (vad AKK är)

- Fokus på bilder i dag

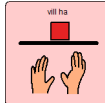

Varför AKK?

- Viktigt att erbjuda barnet AKK, både
 - för att kunna uttrycka sig
 - för att stödja språkförståelsen:
 - visuellt stöd
 - finns kvar då vi slutat tala
 - urskilja ord
 - långsammare talhastighet
- Exempel: "Du är utomlands, där de talar ett främmande språk. Tänk hur mycket lättare det skulle vara att hänga med om du samtidigt erbjöds bildstöd"

Varför AKK?

- Hjälper barn att delta och ökar delaktigheten
- Alla barns rätt att kunna kommunicera
- "Alla barn skall kunna uttrycka sig, sina tankar och åsikter samt bli förstådda utgående från sina egna förutsättningar att kommunicera och uttrycka sig" (planen för småbarnsfostran, 2017 i Finland)
- "De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig ska omfatta alla elever". Dessutom betonas inkludering (Svenska skollagen)

Markera ☺

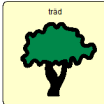
är	vill ha	leka
		

Markera ☺

hund

träd

lejon

Kärnord

Ofta förekommande ord i språket

- Kan **kännas svårare att lära sig**, men behövs för att kunna uttrycka sig mer exakt

Fakta om kärnord:

- Exempel på kärnord: vill, ha, är, hjälp, mamma, leka, göra
- Forskning visar att ungefär 350 ord är 80 % av det vi säger -oberoende av vilket språk vi talar

Det är viktigt att öva de ord som finns i barnets vardag

-glöm inte verben ☺

-barnen lär sig genom upprepning, repetera om och om igen

-öva dem i olika miljöer, också på hemspråket. Forskning visar att ett starkt hemspråk → stöder akademisk framgång och kognitiva färdigheter

ledsen

klossar

mamma

äta

sova

hungerig

leka

Familjen Kippin

- Vi saknade ett material, där följande saker tränas:
 - vardagliga ord
 - verb
 - med AKK
- Kipinäcenters mål: "möjliggöra delaktighet för alla barn oberoende av deras språkliga nivå"

Familjen Kippin

Handlar om familjen Kippins vardag

Mål 1:
- Öva ordförråd

Mål 2:
- Öva att bilda meningar

Mål 3:
- Användning av AKK

Innehåll

1. Vardagsbilder (6st) i A3-storlek

2. Subst- och verbkort (350st)

3. Berättelsekort för varje vardagsbild

4. Pekkartor (7st), en för varje vardagsbild

5. Manual och speltillbehör

6. USB-minne med spel och hemövningar

1. Vardagsbilderna

2. Bildkort

- Finns som färdig tryckta kort och i elektronisk form
- Totalt ca 350 kort
- Verb- och substantivkort
- Formsymboler (organisera)
- Färgkodade
- Samma bilder som i hjälpmedel

Bildkort: vardagsrum

Bildkort: sovrum

3. Berättelsekort

- Bilda meningar
- Lättare att berätta om en enskild händelse (avgränsar)
- Lätt att gestalta
- Måste klippas ut

Familjen Kippin

- 14 lekar: möjligt att upprepa samma ord i olika lekar
- Kärnord och vardagsord betonas
- Hemuppgifter: försök inkludera hemmet
- Lekfullt material ©
- Utvärderingsblanketter

4. Pekkartor

- Färgkodade
- Med pekkartan kan man berätta om vardagsbilden
- Som stöd för meningsuppbyggnad

Varför pekprata?

- Vi ser 2 videon. Diskutera med ett par att pekprata stödde barn 1 och barn 2. Video 1: inget verbalt språk. Video 2: benämningssvårigheter, flerspråkigt barn
- Fördelar med att pekprata:
 - visuellt stöd
 - bilden finns kvar då vi slutat tala
 - urskilja ord
 - långsammare talhastighet
 - utvidga barnens yttranden
 - fastän barnet inte har ett verbalt språk eller inte hittar rätt ord → får hen en chans att uttrycka sig

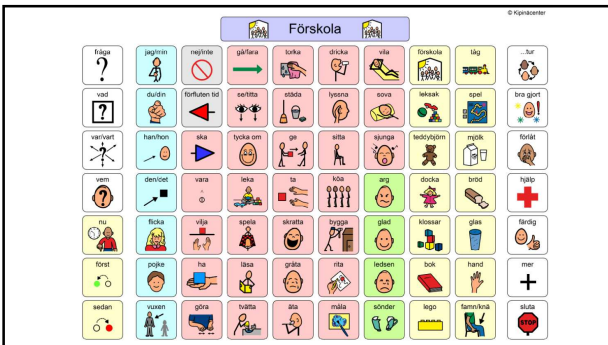
Varför pekprata?

- Genom att pekprata (t.ex. med kommunikationspärm) erbjuder vi barnet ett språk (i jämförelse med enstaka bilder). Jämför: stödtecken- teckenspråk.
- Barnet **behöver modell** över hur bilder används

Testa pekprata med din granne. Använd broschyren på din stol.

Exempel på hur AKK används i Finland
(Kipinäcenters samarbetsgrupper på förskolor)

1.
Ett barn börjar förskolan:

- AKK tas genast i bruk oberoende om barnet har språkliga svårigheter/ flerspråkigt eller inte)

2.
I vardagen används:

- pekkartor
- enstaka bilder
- i lek och vardagliga situationer

3.
Strukturerade språkstunder

- familjen Kippin
- fokus på kärnord
- ett tema i taget
- systematiskt

Förskolans upplevelse av AKK

- De fick ett nytt verktyg!
- Positiv effekt på barnens kommunikations- och språkutveckling
 - barnen använda längre meningar
 - lärde sig nya ord
 - bättre språkförståelse
- Ökad delaktighet, mångsidigare lek och mer jämlika leksituationer

Diskussion & frågor

- Hur ser läget ut i Sverige?
- Har ni AKK från dag 1 på era språkförskolor?
- AKK fungerande metod i förskolan enligt vår erfarenhet
- Kunde AKK används i en större grad med flerspråkiga barn?